

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16.11.1993, sp. zn. 4 To 823/93, ECLI:CZ:KSCB:1993:4.TO.823.1993.1

Číslo: 32/1994

Právní věta: Při stanovení výše škody způsobené poškozením motorového vozidla z hlediska znaků skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle 201 písm. d) tr. zák. je nutno vycházet z ceny, za kterou se toto vozidlo v době a místě činu obvykle prodává. To znamená, že je nutno zjistit o jakou hodnotu se v důsledku poškození tato cena vozidla snížila. Teprve když nelze takto výši škody zjistit, je možno vycházet z účelně vynaložených nákladů na uvedení vozidla v předešlý stav jeho opravou (89 odst. 15 tr. zák.).

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 16.11.1993

Spisová značka: 4 To 823/93

Číslo rozhodnutí: 32

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Ohrožení pod vlivem návykové látky, Škoda v trestním právu

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 ods. 15
§ 201 písm. d

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 32

Při stanovení výše škody způsobené poškozením motorového vozidla z hlediska znaků skutkové podstaty trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák. je nutno vycházet z ceny, za kterou se toto vozidlo v době a místě činu obvykle prodává. To znamená, že je nutno zjistit o jakou hodnotu se v důsledku poškození tato cena vozidla snížila. Teprve když nelze takto výši škody zjistit, je možno vycházet z účelně vynaložených nákladů na uvedení vozidla v předešlý stav jeho opravou (§ 89 odst. 15 tr. zák.).

(Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 11. 1993 sp. zn. [4 To 823/93](#))

Krajský soud v Českých Budějovicích k odvolání okresního prokurátora zrušil rozsudek Okresního soudu v Písku ze dne 15. 11. 1993 sp. zn. 3 To 192/93 a věc vrátil tomuto soudu, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Písku ze dne 15.11. 1993 sp. zn. 3 T 192/93 byl obžalovaný J. B. uznán vinným trestným činem neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1 tr. zák. a odsouzen za to k peněžitému trestu 3 000 Kč s náhradním trestem odnětí svobody a k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na jeden rok. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byl poškozený MZ ČR – územní odbor Písek odkázán s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podle zjištění Okresního soudu obžalovaný dne 17. 7. 1993, v odpoledních hodinách, v Písku, požil přesně nezjištěné avšak větší množství alkoholických nápojů, a poté v době, kdy koncentrace alkoholu v jeho krvi činila 3,52 g/kg, řídil osobní automobil zn. Škoda Favorit 135, SPZ PIB 33-95, který mu byl jako řidiči svěřen MZ ČR – územním odborem Písek, přičemž s automobilem odjel směrem na Ražice, avšak u kilometru č. 8 v katastru obce Ražice s vozidlem havaroval, když po projetí levotočivé zatáčky sjel na pravou krajnici, dostal smyk a havaroval v levém silničním příkopu, kde narazil do stromu, přičemž způsobil poškozením automobilu Ministerstvu zemědělství ČR škodu ve výši 19 980 Kč.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolání okresní prokurátor v Písku.

Napadenému rozsudku vytkl jednak nesprávné skutkové závěry, jednak nesprávnou právní kvalifikaci. Zdůraznil, že Okresní soud nesprávně hodnotil provedené důkazy ve vztahu k výši škody obžalovaným způsobené, nesprávně dovodil, že škoda byla menší nežli 20 000 Kč a v důsledku toho nesprávně vypustil právní kvalifikaci žalovaného skutku podle § 201 písm. d) tr. zák.

Z podnětu tohoto odvolání Krajský soud, jako soud odvolací, přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. napadený rozsudek i řízení jemu předcházející a dospěl k závěru, že rozsudek je vadný.

V samotném řízení napadenému rozsudku předcházejícím k podstatným vadám nedošlo. Lze mít za to, že důkazy potřebné k náležitému objasnění věci zajištěny i provedeny byly. Pochybení se však dopustil soud prvního stupně při hodnocení těchto důkazů, zvláště pak při hodnocení důkazů, majících vztah k výši způsobené škody.

Není sporu o tom, že obžalovaný po požití alkoholických nápojů řídil v době, kdy koncentrace alkoholu v jeho krvi významně přesáhla hranici 3,00 g/kg, osobní automobil, který mu byl svěřen jeho zaměstnavatelem k výkonu povolání. Při této jízdě s vozidlem havaroval a poškodil jej.

Tato skutková zjištění vyplývají z výpovědi obžalovaného, protokolu o nehodě v silničním provozu, plánu místa dopravní nehody, fotodokumentace a protokolu o lékařském vyšetření ke zkoušce na alkohol v krvi. Důkazy jsou v těchto směrech jednoznačné.

Pokud však jde o škodu na vozidle způsobenou, nelze napadenému rozsudku přisvědčit. Závěr Okresního soudu, že tato škoda činila 19 980 Kč, není správný, vychází z nepřesvědčivých a nelogicky hodnotících úvah.

Okresní soud k výši způsobené škody v odůvodnění napadeného rozsudku uvádí, že znalec vyčíslil škodu částkou 21 145 Kč s tím, že náklady na opravu představují částku 17 045 Kč, a co do zbytku jde pouze o rozdíl cen vozidla před poškozením a po opravě. Dále se argumentuje tím, že z faktury za opravu vozidla byla zjištěna jiná škoda, a to ve výši 19 980 Kč, přičemž tato částka představuje jednak použitý materiál, jednak práce podle ceníku a práce časové včetně dopravy. Okresní soud pak uzavírá, že s ohledem na ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. bylo nutno již v přípravném řízení zjišťovat skutečný stav věci, a jelikož nebyla ještě známa cena opravy v době podání obžaloby, bylo možno vycházet ze znaleckého posudku. Škoda skutečná, resp. škoda nejmenší, však nepředstavovala částku 20 000 Kč, tedy větší škodu na cizím majetku, ale pouze částku 17 045 Kč.

Těmito úvahami soud prvního stupně dovedl, že jednání obžalovaného nelze kvalifikovat jako trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 201 písm. d) tr. zák., neboť jím nebyla způsobena větší škoda na cizím majetku.

Při stanovení výše škody je však nutné důsledně respektovat ustanovení § 89 odst. 15 tr. zák., podle něhož se vychází z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku v době a v místě činu, obvykle prodává. Nelze-li takto výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci, nebo uvedení věci v předešlý stav.

Toto ustanovení dává vodítko pro postup orgánům činným v trestním řízení při objasňování pojmového znaku - způsobené škody, pokud je součástí objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu.

V konkrétní projednávané věci byla v naznačeném směru jistě poměrně složitá situace, neboť na jedné straně byla k dispozici faktura s vyúčtováním nákladů na opravu předmětného vozidla, na druhé straně znalecký posudek znalce ing. B. M., vyjadřující se k výši způsobené škody. Faktura, zahrnující materiálové náklady i náklady na práce, vyčíslila cenu opravy částkou 19 980 Kč. Dalo by se tedy hovořit o tom, že tato částka představuje náklady na uvedení věci v předešlý stav.

Samo o sobě však toto konstatování nemůže vyústit v závěr, že zmíněná částka skutečně představuje výši způsobené škody. Jde totiž o postup, který přichází v úvahu teprve v okamžiku, kdy nelze výši způsobené škody zjistit podle cen v místě a čase obvyklých.

Pokud jde o motorová vozidla, jde jistě o specifické zboží, které se ovšem běžně prodává a nakupuje, ať už jako nové nebo opotřebené. Lze tedy zjišťovat bez větších obtíží právě to, za jakou cenu se, ať už nová nebo „ojetá“ motorová vozidla, v konkrétní době a na konkrétním místě prodávají. A právě z toho vycházel znalec při konstrukci výše způsobené škody. Znalec totiž spočítal nejen náklady na opravu (ty dokonce nižší, než jaké ve skutečnosti byly účtovány), ale, a to zcela správně, měl na zřeteli a vyjádřil právě otázku hodnoty vozidla pro případ jeho prodeje. Vyčíslil totiž cenu vozidla před nehodou a tutéž cenu po nehodě. Vzhledem k tomu, že v tomto konkrétním případě šlo o vozidlo v podstatě nové, došlo v důsledku jeho poškození, i přes provedenou opravu, ke snížení jeho obecné ceny.

Je totiž obecně známo, že vozidla stejného typu, stáří a zhruba stejného stavu mají, je-li jedno nepoškozeno a druhé opravováno, na trhu vozidel rozdílné ceny, a to v tom smyslu, že vozidlo opravované má obecně cenu nižší. To platí nepochybně pro vozidla nová nebo jen málo používaná. Naopak v případě škody na vozidle starém a výrazně opotřebovaném dochází zpravidla jeho opravou ke zhodnocení.

Uvedené skutečnosti musí nutně vést k závěru, že v tomto konkrétním případě nebylo možno se při stanovení výše způsobené škody spokojit pouze s vyčíslením nákladů na opravu vozidla, nýbrž bylo nutné mít na zřeteli, že nové vozidlo po havárii, byť opravené, ztratilo část své hodnoty, tedy z hlediska obecnějších podmínek se škoda rovnala částce, představující rozdíl cen vozidla před nehodou a po nehodě.

Napadený rozsudek tak nemohl obstát a odvolací soud jej proto podle § 258 odst. 1 písm. b), c), d) tr. ř. zrušil v celém rozsahu a podle § 259 odst. 1 tr. ř. vrátil věc Okresnímu soudu, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.